

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/46/2020
Identifikačné číslo spisu:	5917205790
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:5917205790.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. J., bývajúceho vo J., zastúpeného JUDr. Renátou Matejovou, advokátkou, so sídlom v Banskej Bystrici, ul. ČSA 25, proti žalovanej MOBIS Slovakia s.r.o., so sídlom v Gbeľanoch, ulica 1, IČO: 35 876 557, zastúpenej JUDr. Martou Wertlenovou, advokátkou, so sídlom v Žiline, Predmestská 8537/2B, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou, vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 5Cpr/15/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2019 sp. zn. 7CoPr/3/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Ružomberok (ďalej ako „súd prvej inštancie“) sa žalobca domáhal určenia, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou, ktorá bola daná žalobcovi listom žalovanej z 27. júna 2017 z organizačných dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce je neplatné a pracovný pomer medzi žalobcom a žalovanou naďalej trvá.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 11. októbra 2018 č. k. 5Cpr/15/2017-171 žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v roku 2016 vedenie žalovanej prijalo zmenu organizácie práce a v nadväznosti na to, 23. marca 2017 zamestnávateľ vydal rozhodnutie o organizačnej zmene, na základe ktorého rozhodnutia sa stal žalobca nadbytočným. Listom zo 6. apríla 2017 zamestnávateľ požiadal základnú organizáciu OZ KOVO Mobis o prerokovanie organizačnej zmeny a výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, pričom základná organizácia s uvedeným postupom nesúhlasila. Dňa 27. júna 2017 zamestnávateľ listom vypovedal pracovný pomer so žalobcom z uvedeného dôvodu, výpoveď bola žalobcovi do vlastných rúk doručená dňa 27. júna 2017. Žalobca listom z 3. júla 2017 oznámil zamestnávateľovi nesúhlas so skončením pracovného pomeru. K organizačnej zmene u žalovanej došlo dňa 1. júna 2016 na základe analýzy zaťaženia a zmena spočívala v reorganizácii práce operátorov údržby podľa organizačnej

schémy tak, že z pôvodných pracovných pozícií 12 operátorov údržby (9 elektrikári, 3 mechanici), ktorí boli zaradení do nepretržitej prevádzky, boli vytvorené pracovné pozície 3 mechanikov zaradení do 3-zmennej prevádzky a 12 elektrikári v nepretržitej prevádzke. K realizácii tejto organizačnej zmeny sa pristúpilo v mesiaci september 2016, pričom so zamestnancami pôvodne prijatými na pracovnú pozíciu mechanik v nepretržitej prevádzke došlo s platnosťou od 1. decembra 2016 k zmene pracovnej zmluvy dodatkom, v zmysle ktorého boli 2 pracovníci zaradení na novovzniknutú pracovnú pozíciu mechanik v 3-zmennej prevádzke. Žalobca odmietol pracovnú pozíciu mechanika v 3-zmennom režime. Z dôvodu zabezpečenia zefektívnenia práce zamestnávateľa bolo dňa 23. marca 2017 prijaté písomné rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene, v zmysle ktorého sa ruší pracovná pozícia mechanik v nepretržitej prevádzke v tíme údržby závodu IP a vytvára sa pracovná pozícia mechanik v 3-zmennej prevádzke v tíme údržby závodu IP. Platnosťou organizačnej zmeny sa nezaoberal, nakoľko sa nejedná o právny úkon a zaoberal sa iba tým, či také rozhodnutie zamestnávateľ prijal. Ak pri organizačných zmenách u zamestnávateľa odpadne časť pracovnej náplne zamestnanca, ktorý takto prestal byť vo svojom záväzku vyťažovaný, má zamestnávateľ zamestnancovi navrhnúť zmenu dojednaných pracovných podmienok, ak taká zmena nenastane a zamestnávateľ sa so zamestnancom nedohodne na skončení pracovného pomeru, môže zamestnávateľ skončiť pracovný pomer výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (R 42/1982). Súd prvej inšancie uviedol, že nadbytočný zamestnanec je aj zamestnanec, ak zamestnávateľ nepotrebuje výkon jeho práce počas dohodnutého pracovného času, ale výkon jeho činnosti potrebuje v inom rozsahu, v danom prípade v 3-zmennej prevádzke. Vyslovil, že keďže medzi stranami sporu nedošlo k dohode o zmene obsahu pracovného pomeru spočívajúcej v zaradení žalobcu ako mechanika na 3-zmennú prevádzku, je daný výpovedný dôvod v zmysle § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, pretože zamestnanec sa stal nadbytočným vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa o úprave (znížení) stavu zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce. Súd prvej inšancie mal zároveň preukázanú i príčinnú súvislosť medzi nadbytočnosťou zamestnanca a prijatými organizačnými zmenami, ktorá spočívala v tom, že výkon práce žalobcu v pôvodnom rozsahu (nepretržitá prevádzka) nie je pre zamestnávateľa v ďalšom období potrebný, pretože prijal rozhodnutie o zmene organizácie práce a z toho vyplývajúce preradenie mechanikov zo 4-zmennej prevádzky do 3-zmennej prevádzky. Zamestnávateľ si splnil i povinnosť v zmysle § 74 Zákonníka práce, a to listom zo 6. apríla 2017 požiadal ZO OZ KOVO Mobis o prerokovanie organizačnej zmeny a výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce danej žalobcovi, s čím uvedená organizácia nedala súhlas. Takisto bolo preukázané, že žalovaná si splnila ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce pred daním výpovede žalobcovi, keď mu ponúkla voľné pracovné miesto, a to mechanik v 3-zmennej prevádzke v tíme údržby závodu IP, a to listom z 15. marca 2017, čo však žalobca neprijal. Z výpovedí svedkov bolo preukázané, že žalobcovi boli ponúkané aj ďalšie vhodné pracovné pozície, ktoré však žalobca bez vážnych dôvodov odmietol a tieto neprijal. Pokiaľ žalobca namietal, že v pracovnej zmluve nebolo dojednané pracovné miesto „mechanik“ v nepretržitej prevádzke v tíme údržby závodu IP, súd prvej inšancie poukázal na znenie pracovnej zmluvy, kde bolo dohodnuté, že zamestnanec bude pre zamestnávateľa vykonávať pracovnú činnosť na pozícii uvedenej v prílohe A k tejto zmluve. Žalobca bol prijatý na pracovnú pozíciu „robotník“ s dohodnutou pracovnou náplňou v prílohe A, pričom počas celej doby trvania pracovného pomeru nebol spochybnený a namietaný druh práce vykonávanej žalobcom, ani jej rozsah. Z výpovedí svedkov ako aj žalobcu vyplynulo, že ako robotník vykonával práce mechanika na oddelení údržby IP, tieto činnosti neboli zameniteľné s inými činnosťami, napríklad s činnosťami robotníka vykonávajúceho práce elektrikára na oddelení IP. Aj z predloženej organizačnej štruktúry vo forme tabuliek a schém vyplýva zaradenie žalobcu do pozície mechanik na oddelení údržby IP, čo žalobca nikdy nespochybňoval ani nenamietal.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inšancie podala odvolanie žalobca. Krajský súd v Žiline (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 31. júla 2019 sp. zn. 7CoPr/3/2019 rozsudok súdu prvej inšancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade bolo preukázané, že zamestnávateľ 1. júna 2016 prijal organizačnú zmenu na úseku, na ktorom pracoval žalobca ako mechanik v 4-zmennej nepretržitej prevádzke v tom zmysle, že na uvedenom úseku zvýšil počet z 9 zamestnancov mechanikov - elektrikárov na 12 mechanikov - elektrikárov v 4-zmennej prevádzke a zrušil 3 pozície mechanikov v nepretržitej prevádzke a zároveň zriadil 3 pozície mechanikov v 3-zmennej prevádzke. Efektívnosť tejto

organizačnej zmeny odôvodňoval tým, že počas víkendov nie je potrebná práca mechanikov, z ktorého dôvodu bol nútený znížiť rozsah práce mechanikov na 3-zmennú prevádzku s prácou len počas pracovných dní a ich práca v rozsahu víkendov sa stala pre žalovanú nadbytočnou. Z uvedených dôvodov sa žalobca pre zamestnávateľa (žalovanú) stal nadbytočným na vykonávanie prác mechanika v 4-zmennej prevádzke a nakoľko žalobca v spojitosti s touto organizačnou zmenou ponúknutú prácu mechanika v 3-zmennej prevádzke odmietol, odmietol so žalovanou uzavrieť dohodu o zmene obsahu pracovného pomeru, ktorý sa týkal zmennosti prevádzky za rovnakého pracovného času, stal sa v tejto príčinnej súvislosti s rozhodnutím žalovanej o organizačnej zmene nadbytočným. Odvolací súd prisvedčil žalobcovi, že v danom prípade nedošlo k zmene pracovného času, počas ktorého bude vykonávať práce, došlo iba k zmene formy vykonávania tejto práce zo 4-zmennej prevádzky na 3-zmennú prevádzku; zároveň však uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca nespĺňal kvalifikačné predpoklady na vykonávanie práce mechanik - elektrikár, ktoré práce boli naďalej na danom úseku ponechané v 4-zmennej prevádzke. Z tohto dôvodu žalobcovi nemohla byť žalovanou ani ponúknutá uvedená práca, hoci boli vytvorené nové tri pracovné miesta v tejto funkcii. Odvolací súd poukázal aj na to, že žalobca v konaní nerozporoval, že mu bola známa organizačná zmena, ktorú prijal zamestnávateľ (žalovaná) 1. júna 2016 a to v súvislosti so zmenou 4-zmennej prevádzky na 3-zmennú prevádzku pri funkcii, ktorú vykonával žalobca. Rozhodnutie žalovanej z 23. marca 2017 malo už len deklaratórnu formu k rozhodnutiu o organizačnej zmene z 1. júna 2016. Odvolací súd ďalej uviedol, že Zákonník práce iba upravuje, že rozhodnutie o organizačnej zmene musí byť prijaté v písomnej forme, avšak konkrétna forma písomného rozhodnutia nie je upravená žiadnym predpisom. V prejednávanom prípade konštatoval i skutočnosť, že zamestnávateľ si splnil ponukovú povinnosť voči žalobcovi, keď mu ponúkol voľné pracovné miesto, a to v postavení mechanik 3-zmennej prevádzky. Uvedené žalobca odmietol, čo písomne potvrdil na ponuke z 15. marca 2017. Pokiaľ bola namietaná účinnosť organizačnej zmeny, odvolací súd poukázal na to, že organizačná zmena bola prijatá 1. júna 2016 a túto začal realizovať zamestnávateľ (žalovaná) v septembri 2016, a to postupným rozširovaním zamestnancov v postavení mechanik - elektrikár o ďalšie novovytvorené tri miesta. Žalobca na danú pozíciu nespĺňal kvalifikačné predpoklady, preto mu uvedená práca nemohla byť ponúknutá. Následne v decembri 2016 komunikoval s tromi mechanikmi (aj so žalobcom) v 4-zmennej prevádzke o zmene podmienok, a to o zmene pracovnej zmluvy, keď pôvodne táto pracovná zmluva znela na nepretržitú 4-zmennú prevádzku a zmena podmienok mala byť dosiahnutá dohodou na 3-zmennú pracovnú prevádzku. Jedine žalobca nesúhlasil so zmenou týchto podmienok, preto zamestnávateľ bol nútený pokračovať v zmysle prijatej organizačnej zmeny. Účinnosť tohto rozhodnutia sa viaže ku skončeniu pracovného pomeru so zamestnancami, ktorých sa organizačná zmena týka (v danom prípade žalobcu). V konaní nebolo medzi stranami sporné, že žalobca do skončenia pracovného pomeru vykonával funkciu mechanika v 4-zmennej prevádzke, za čo mu bola riadne vyplácaná mzda. Prijatím rozhodnutia o organizačnej zmene 1. júna 2016 sa jej realizácia ešte len započala a k jej zavŕšeniu, a teda k jej účinnosti, došlo prijatím nových zamestnancov do pozície mechanik - elektrikár, zmenou pracovných podmienok s dvoma mechanikmi a napokon uplynutím výpovednej doby žalobcu. Rozhodnutie žalovanej o organizačnej zmene z 23. marca 2017 malo len deklaratórnu formu k rozhodnutiu o organizačnej zmene z 1. júna 2016. Odvolací súd uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že práce vykonávané žalobcom v pracovnej pozícii mechanik počas víkendov v rámci nepretržitej prevádzky sa stali nepotrebné pre žalovanú v dôsledku rozhodnutia o organizačnej zmene. Práce tohto druhu mali byť aj po rozhodnutí o organizačnej zmene naďalej vykonávané aj počas víkendov, avšak v menšom rozsahu a tieto zamestnávateľ pokrýval zamestnancami v postavení mechanik - elektrikár. Teda nejednalo sa o zmenu iba z hľadiska dĺžky pracovného času. Z uvedeného vyplýva, že je tu príčinná súvislosť medzi rozhodnutím žalovanej o organizačnej zmene z 1. júna 2016 a nadbytočnosťou žalobcu ako zamestnanca v pozícii mechanik v 4-zmennej prevádzke. Záverom konštatoval, že nie je možné stotožniť sa s odvolacou námietkou žalobcu, že žalovaná voči nemu konala účelovo s cieľom skončiť s ním pracovný pomer. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaná mala záujem, aby žalobca u nej naďalej pracoval, ponúkala mu voľné pracovné miesto mechanika v 3-zmennej prevádzke počas viacerých pracovných stretnutí, napokon písomne 15. marca 2017. Sám žalobca nepopieral, že rokovali s ním aj o iných voľných pracovných miestach (elektrikár, avšak nespĺňal kvalifikačné predpoklady a žalobca tvrdí, že nemal naisto potvrdené, že po rekvalifikácii bude priradený na danú prácu; prácu mechanika v inom závode v 4-zmennej prevádzke, pričom žalobca tvrdí, že išlo len o zastupovanie počas PN). Teda z

takéhoto správania sa žalovanej ako zamestnávateľa nemožno prijať záver, že sa voči žalobcovi správal účelovo s cieľom skončiť s ním pracovný pomer. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s poukazom na § 387 ods. 1 CSP, ako aj závislý výrok o trovách konania, keď súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a v tom zmysle zásadu úspechu v konaní.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP namietal, že súdy nižšej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. K naplneniu tejto vady malo dôjsť tým, že súdy postupovali v rámci svojej činnosti svojvoľne, nerešpektovaním ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, pričom nebolo zachované rovné postavenie strán, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, od ktorých sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu a to v otázkach 1/ „účinnosti rozhodnutia žalovanej o organizačnej zmene, ako aj účinnosti samotnej realizácie opatrení prijatých v rámci rozhodnutia o organizačnej zmene“, 2/ „či je možné považovať rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene z 23. marca 2017 za deklaratórne rozhodnutie pôvodne vydaného rozhodnutia v roku 2016“. Tu dovolateľ uviedol, že dokument vydaný v roku 2016 vôbec nemožno podľa jeho obsahu nazvať, resp. označiť za rozhodnutie o organizačnej zmene, pretože podľa dovolateľa tento dokument nemožno považovať za rozhodnutie o organizačnej zmene žalovanej, nakoľko z tohto dokumentu je možné vyvodiť len záver o pracovnej vyťaženosti robotníkov vykonávajúcich údržbu u žalovanej. Taktiež namietal, že rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k odklonu v otázke 3/ „či žiadosť o prerokovanie výpovede vo vzťahu k žalobcovi možno považovať za také prerokovanie, pri ktorom nastali účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov v zmysle § 74 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce“ (ďalej ako „Zákonník práce“). Uviedol, že v samotnej žiadosti zo 6. apríla 2017 nie sú uvedené náležitosti výpovede v zmysle § 61 ods. 2 Zákonníka práce, pričom žalovaná ani nepripojila k žiadosti návrh na skončenie pracovného pomeru. Dôvodí, že vzhľadom na to, že v tomto konaní je žalobca slabšou stranou, mal sa odvolací súd zaoberať aj podmienkou, či došlo k platnému prerokovaniu výpovede žalobcu, a teda, či nastali účinky prerokovania tak, ako to predpokladá § 74 Zákonníka práce. V rámci tejto otázky poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 72/2006. Navrhol, aby dovolačný súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu s a vyjadrila žalovaná. Uviedla, že súdy s a nedopustili takého nesprávneho procesného postupu, v ktorom dovolateľ vidí vady zmätočnosti. Poznamenala, že k porušeniu práva nedošlo ani po podaní odvolania dovolateľom, pretože obe strany sporu boli vyzvané na vyjadrenie sa, pričom bola vec následne postúpená odvolaciemu súdu na rozhodnutie. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedla, že uvedená námietka predpokladá, resp. vyžaduje, aby dovolateľ poukázal na rozhodnutia odvolacieho súdu, v rámci ktorých došlo k odklonu, čo podľa žalovanej dovolateľ neuvedol. Navrhla, aby dovolačný súd dovolanie dovolateľa zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie, ktoré má predpísané náležitosti (§ 428 CSP), podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo

konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c / náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol., Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú uvedené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. Ako je uvedené v bode 4. tohto rozhodnutia, dovolateľ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

12. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP namieta, že súdy postupovali v rámci svojej činnosti svojvoľne, nerešpektovaním ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, pričom nebolo zachované rovné postavenie strán.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

14. V súvislosti s námietkou arbitrárnosti, resp. zmätočnosti a teda nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tomto smere uvádza a odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu

publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

15. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabikh proti Rusku z roku 2003). V súvislosti s dovolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhovala žalovaná, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil a vysvetlil.

16. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

17. Pokiaľ dovolateľ opieral prípustnosť svojho dovolania o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, k uvedenému dovolací súd poznamenáva, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, atď.), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli toto ustanovenie, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil

odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Pre úplnosť treba uviesť, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

19. Dovolací súd k dovolateľom vymedzeným otázkam 1/ „účinnosti rozhodnutia žalovanej o organizačnej zmene, ako aj účinnosti samotnej realizácie opatrení prijatých v rámci rozhodnutia o organizačnej zmene“ a 2/ „či je možné považovať rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene z 23. marca 2017 za deklaratórne rozhodnutie pôvodne vydaného rozhodnutia v roku 2016“ uvádza, že preskúmaním spisu zistil, že dovolateľ nespĺnil vyššie uvedenú povinnosť, keď neuviedol konkrétne rozhodnutie/rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorého/ktorých sa odvolací súd odchýlil, a tiež neuviedol, v čom sa odvolací súd v prejednávanej veci odchýlil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu. Inak povedané, dôvod prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa musí okrem vymedzenia právnej otázky viazať tiež na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany dovolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd. Vzhľadom na to, je dovolanie v uvedených otázkach procesne neprípustné.

20. Dovolací súd v súvislosti s nastolenou otázkou 3/ „či žiadosť o prerokovanie výpovede vo vzťahu k žalobcovi možno považovať za také prerokovanie, pri ktorom nastali účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov v zmysle § 74 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce“ v prvom rade poznamenáva, že dovolaním napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu neriešilo dovolateľom nastolenú otázku. Odvolací súd sa vo svojom rozsudku, ktorým potvrdil aj rozsudok súdu prvej inštancie, zaoberal predovšetkým tým, že žalobca nerozporoval, že mu bola známa organizačná zmena, ktorú prijala žalovaná, a to v súvislosti so zmenou 4-zmennej prevádzky na 3-zmennú prevádzku, pri funkcii, ktorú vykonával žalobca, pričom konštatoval, že rozhodnutie žalovanej z 23. marca 2017 malo už len deklaratórnu formu k rozhodnutiu o organizačnej zmene z 1. júna 2016. Odvolací súd tu doplnil, že Zákonník práce iba upravuje, že rozhodnutie o organizačnej zmene musí byť prijaté v písomnej forme. V ďalšej časti svojho odôvodnenia sa odvolací súd zaoberal námietkou účinnosti organizačnej zmeny, pričom uviedol, že organizačná zmena bola prijatá 1. júna 2016 a túto začal realizovať zamestnávateľ (žalovaná) v septembri 2016, a to postupným rozširovaním zamestnancov v postavení mechanik - elektrikár o ďalšie novovytvorené tri miesta. Uviedol, že v konaní nebolo medzi stranami sporné, že žalobca do skončenia pracovného pomeru vykonával funkciu mechanika v 4-zmennej prevádzke, za čo mu bola riadne vyplácaná mzda. Prijatím rozhodnutia o organizačnej zmene sa jej realizácia ešte len započala a k jej završeniu, a teda k jej účinnosti, došlo prijatím nových zamestnancov do pozície mechanik - elektrikár, zmenou pracovných podmienok s dvoma mechanikmi a napokon uplynutím výpovednej doby žalobcu. Záverom sa odvolací súd zaoberal aj námietkou týkajúcou sa toho, že žalovaná konala účelovo s cieľom skončiť so žalobcom pracovný pomer. Vzhľadom na uvedené má dovolací súd za to, že odvolací súd sa tak riešením právnej otázky 3/ „či žiadosť o prerokovanie výpovede vo vzťahu k žalobcovi možno považovať za také prerokovanie, pri ktorom nastali účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov v zmysle § 74 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce“ majúcej podľa názoru dovolateľa kľúčový význam pre jeho rozhodnutie vôbec nezaoberal, od vyriešenia tejto otázky nezáviselo rozhodnutie dovolacieho súdu, a teda sa odvolací súd

neodklonil pri riešení tejto otázky od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. So zreteľom na to dovolací súd uzatvára, že dovolanie dovolateľa je aj v tomto bode procesne neprípustné.

21. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie dovolateľa vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.